

the sake of the participation in the innovational activity and the realization of the innovational projects in the sphere of education;

– to take part in the assessment of the educational projects and the innovational pedagogical techniques from the point of view of their correspondence to the modern scientific approaches and the requirements to the assessment of the quality of the educational services.

Key words: *preparedness to the innovation activity, a leader of an educational institution, a competency approach, a technology.*

УДК 378.146:81

Т. М. Олендр

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ КОНТРОЛЮ Й ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

У статті розглянуто проблему використання інноваційних технологій контролю й оцінювання знань студентів з іноземної мови за професійним спрямуванням. Проаналізовано сутність понять «контроль», «оцінювання» та «моніторинг». Охарактеризовано значення модульної та рейтингової системи оцінки якості знань та окреслено роль моніторингу й навчального портфоліо як інноваційних форм контролю навчальних досягнень студентів, визначено об'єкти, методи та види контролю. Обґрунтовано важливість застосування комп'ютерних технологій у процесі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням із метою самомотивації студентів. Виділено недоліки в застосуванні інноваційних методів контролю та оцінювання навчальних досягнень майбутніх фахівців.

Ключові слова: *інноваційні технології, контроль, оцінювання, іноземна мова за професійним спрямуванням, модульна система оцінювання, рейтингова система оцінювання, моніторинг, навчальне портфоліо.*

Постановка проблеми. У наш час особливо гостро постає питання покращення якості підготовки фахівців певних спеціальностей, здатних працювати в тих галузях господарства, які потребують інтелектуальної діяльності, та бути конкурентоспроможними на ринку праці. Сучасний фахівець повинен володіти необхідними навичками й уміннями професійного, ділового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможним оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Тому зростає попит на кваліфікованих випускників ВНЗ, які вільно володіють професійно-орієнтованою іноземною мовою, а підготовка таких фахівців потребує вдосконалення форм, методів і технологій її викладання, зокрема, впровадження інноваційних технологій навчання. Із переходом людства до Інтернет- та комп'ютерних технологій назріла потреба й у пошуку нових підходів щодо створення інструментарію для контролю та оцінювання якості володіння іноземною мовою майбутніми фахівцями.

Нинішній рівень інформатизації суспільства дає змогу застосовувати комп'ютер як засіб контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів.

Аналіз актуальних досліджень. На сучасному етапі питання контролю й оцінювання якості знань студентів ВНЗ з іноземної мови перебуває в центрі уваги багатьох науковців, що зумовлено збільшенням попиту на фахівців різних галузей, які володіють іноземною мовою. Зокрема, проблему розробки тестів та їх застосування у практиці навчання іноземних мов досліджували Л. Банкевич, В. Коккота, О. Петрашук, Л. Бечмен, Дж. Кларк, Г. Фулчер та ін. Аналіз методів контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів з іноземної мови здійснено в роботах Ю. Головач, І. Зварич, В. Лубеннікової, Л. Мільруд. Розглядають проблеми використання інноваційних технологій у навчанні історії (Л. Баханов), фізики (О. Бугайов), іноземних мов (Н. Нікітіна, Н. Саєнко). Однак питання організації контролю та оцінювання рівня сформованості професійної іншомовної комунікативної компетенції засобами інноваційних технологій у студентів немовних спеціальностей висвітлено недостатньо й потребує ґрунтовнішого аналізу.

Тому **мета статті** – розкрити значення й місце інноваційних методів контролю, форм та ролі оцінювання у процесі навчання іноземної мови за професійним спрямуванням.

Методи дослідження. Для досягнення мети використано комплекс теоретичних методів дослідження. Для з'ясування сутності інноваційних методів контролю й основних форм організації оцінювання у процесі навчання іноземної мови за професійним спрямуванням був проведений теоретичний аналіз педагогічної літератури. Інтерпретаційно-аналітичний метод забезпечив можливість здійснити концептуальний аналіз джерельної бази з використанням прийомів інтерпретації, порівняння та узагальнення. За допомогою емпіричних методів дослідження проведено опитування, бесіди, інтерв'ювання для вивчення стану запровадження інновацій у навчальний процес під час навчання іноземної мови за професійним спрямуванням.

Виклад основного матеріалу. В основу більшості інноваційних технологій навчання покладено особистісно-орієнтований підхід. При цьому професійна освіта максимально спрямована на потреби того, хто її набуває, а головною її метою стає розвиток особистості здобувача знань, що сприяє перетворенню суб'єкта навчання на ініціатора й організатора власного процесу навчання [4, 22]. Не менш важливим прикладом інновацій у навчальному процесі нині є застосування комп'ютерних та Інтернет-технологій. Комп'ютерні технології сприймаються з набагато більшим інтересом і позитивом, ніж підручники та посібники. Технологічні новинки допомагають активізувати самомотивацію студентів, їхнє креативне мислення, самостійність і прагнення до всебічного засвоєння інформації, стимулювати допитливість та інтерес до наукової діяльності [9]. Інноваційні технологічні засоби навчання іноземної мови у вищій школі дають

можливість удосконалити методи подачі граматичної та лексичної інформації, практику монологічного й діалогічного мовлення, навчання письма та відпрацювання вимови, постійно поповнювати словниковий запас студентів.

Застосування електронних технологій у процесі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у вищій школі поширене в подачі нових знань (ілюстрування як граматичного, так і лексичного матеріалу різноманітними наочними засобами); у закріпленні пройденого матеріалу (використання презентацій у PowerPoint, при цьому студенти бачать пройдений матеріал у цілісній структурній формі). Саме взаємодія візуальних та аудіо-ефектів під керуванням інтерактивного програмного забезпечення з використанням сучасних технічних і програмних засобів, які об'єднують текст, звук, графіку, фото, відео в одному цифровому поданні, допомагає студентів сприймати інформацію у спрощеному вигляді. І звичайно ж, новітні електронні технології служать унікальною підмогою під час перевірки знань. Як відомо, одним із перевірених шляхів покращення якості освіти й ефективного управління пізнавальною діяльністю студентів у вищій школі є підвищення рівня контролю їх навчальних досягнень як на державному рівні, так і на рівні ВНЗ. Питання контролю й оцінювання іншомовних умінь є актуальною проблемою сучасної методики викладання іноземної мови. Правильність визначення рівня сформованості навичок і вмінь у певному виді мовленнєвої діяльності залежить від валідності критеріїв, що застосовуються для досягнення рішення, та валідності процедур, за якими ці критерії розробляються.

Контроль – невід'ємний складник процесу навчання. Головною його метою, разом із визначенням та оцінюванням рівня сформованості навичок і вмінь, є управління навчанням [12]. Контроль не лише дає можливість перевірити набуті знання, уміння й навички, а й стимулює до покращення отриманого рівня володіння іноземною мовою. Тому роль контролю, як констатує Т. Кладкова, є «...незаперечно суттєвою як для студента, який одержує об'єктивні дані своїх досягнень у певному виді мовленнєвої діяльності, так і для викладача, який на основі отриманих у процесі контролю результатів успішності студентів дізнається про ефективність чи стратегічну невідповідність використаних ним методів і прийомів у процесі навчання» [5]. Найпоширенішою функцією інформаційних технологій, що вже тривалий час використовується у вищій школі України, є контроль знань за допомогою тестів. Проте під час оцінювання творчих завдань можливості програмного забезпечення обмежені.

Сучасна педагогічна наука вважає інноваційними, окрім тестування, такі форми контролю навчальних досягнень студентів: навчальні портфоліо, модульну та рейтингову системи оцінки якості знань, моніторинг якості знань.

Навчальне портфоліо можна охарактеризувати як систематичний збір, аналіз та оцінювання навчальних досягнень студента, а його метою є відстежування прогресу чи регресу в навчанні.

Об'єктами контролю за поточною навчальною діяльністю студента на заняттях з іноземної мови є: розуміння прочитаного, відповідь на запитання з раніше вивченого матеріалу, перевірка лексико-граматичного матеріалу, монологічне та діалогічне мовлення за тематикою професійного спрямування, підготовка презентацій і проєктів, виконання письмового домашнього завдання, робота та активність на аудиторних заняттях. Система контролю за навчальною діяльністю студентів здійснюється за схемою: контроль поточної діяльності студента, підсумковий контроль, виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ), самостійна робота, диференційований залік, екзамен. Методи контролю охоплюють усне опитування (індивідуальне, фронтальне, комбіноване), письмове опитування, практичну перевірку (рольові ігри, презентації), стандартизований контроль (тестування – бланкове або комп'ютерне), рейтинговий контроль знань. Під час вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням застосовуються такі види контролю: поточний, рубіжний, підсумковий.

Важливим також є контроль рівня сформованості писемного мовлення. Від об'єктивного вимірювання та надійної оцінки якості володіння студентами вміннями писемного мовлення залежить успішність навчального процесу з іноземної мови та ефективність управління ним. Творче завдання або ІНДЗ, допомагає більш об'єктивно визначити межі знань студентів, сприяє виявленню прогалин у засвоєнні навчального матеріалу, формує креативні здібності. Здебільшого студенти виконують ІНДЗ у формі виготовлення презентацій. Мета такого завдання – закріпити знання основних лексичних одиниць та граматичних конструкцій, вивчених впродовж практичних занять і продемонструвати вміння самостійно робити доповнення та висновки з певної теми, що характеризує не лише репродуктивні знання студента, але й уміння креативно застосовувати їх у різних ситуаціях.

Більшість форм поточного оцінювання спрямовані на детальну перевірку окремих параметрів мови або мовленнєвих умінь. Модульне оцінювання проводиться на основі поточного оцінювання й визначає єдиний модульний бал.

Принцип модульності пояснюється тим, що структурними компонентами змісту навчальної дисципліни чи іншого виду навчальної діяльності є модулі – узагальнені й логічно завершені частини навчального матеріалу, рівень засвоєння яких визначається модульним контролем.

Так, до прикладу, у Тернопільському національному педагогічному університеті на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням завдання поточного модульного контролю оцінюються у діапазоні від 0 до 20 (40) балів, виконання ІНДЗ оцінюється від 0 до 10 балів, підсумковий тест – від 0 до 20 (30) балів.

Поточний контроль за кожен змістовий модуль передбачає максимальну кількість у 20 (40) балів, із них письмова перевірка знань граматичного матеріалу – 8 (10) балів, знання активної лексики – 5 балів, виклад чи обговорення теми – 5 балів, виконання лексичних і граматичних вправ та завдань – 2 (5) бали.

Накопичування балів притаманне рейтинговій системі оцінки якості знань, що виражається, як правило, за 100-бальною шкалою та сукупно відображає успішність і рівень знань студента з іноземної мови впродовж певного періоду навчання. Така система оцінювання є ефективною, бо враховує поточну успішність студента та спонукає до навчання протягом усього періоду вивчення дисципліни, а також активізує самостійну роботу.

Нині все частіше для позначення постійного контролю за будь-яким процесом, що має на меті виявлення відповідності його бажаному результату або початковим прогнозам, використовують термін «моніторинг» [11]. Моніторинг пов'язаний із тривалою оцінкою реалізації планів та завдань і головним його завданням є зменшення різниці між запланованим і досягнутим. Основний зміст моніторингу – отримання комплексної інформації про стан системи з метою прийняття управлінських рішень щодо переведення її на якісно новий рівень [10]. Його основне призначення – надання надійної, оперативної та ґрунтовної інформації щодо досягнутого стану, зокрема, освітньої галузі, а також виявлення сутності та причин виникнення проблем у цій сфері, ступеня впливу зовнішніх чинників на перебіг процесів, ефективності прийняття управлінських рішень і просування освітніх реформ [1].

Моніторинг неможливо розглядати ізольовано від оцінювання, яке опинилось у центрі уваги саме завдяки його системам і передбачає застосування зібраних моніторингових даних для формування оцінкового судження про процеси й результати в системі освіти [8]. Оскільки моніторинг передбачає систематичне збирання, обробку, зберігання й поширення інформації про стан освіти, то М. Варбан [2] припускає, що моніторинг проводиться на регулярній основі, а оцінювання – за потребою.

У зарубіжній педагогіці виокремлюють «classroom assessment» – оцінювання процесу навчання в конкретній студентській групі, встановлення та підтримування зворотнього зв'язку з метою поліпшення навчального процесу. Дослідженню значення зворотного зв'язку в навчальному процесі присвячено багато праць, у центрі уваги яких – питання критичного оцінювання навчання, його вплив на світогляд, знання студентів. Термін «classroom assessment» відрізняється від терміна «classroom evaluation», мета якого – оцінювання знань студентів у балах [13]. Ще одним поширеним терміном є «formative assessment», який розуміють як інтерактивне оцінювання росту знань учнів, що дає змогу вчителям визначити їх потреби та відповідним чином адаптувати процес навчання [7].

Цілком закономірно, що в зарубіжній вищій школі значна увага приділяється аналізу якості навчальних досягнень студентів. Загалом же слід зазначити, що у процесі моніторингу студентської успішності використовуються різні види контролю:

- *поточний* контроль (continuous assessment) – здійснюється впродовж навчального року, може повністю виключати підсумкову оцінку, а оцінювання рівня засвоєння вивченого матеріалу відбувається на основі результатів виконання індивідуальних тестів і завдань упродовж вивчення курсу. Такий вид контролю пов'язаний з управлінням процесом навчання й виконує одночасно облікову функцію та функцію зворотного зв'язку;
- *періодичний* контроль (end of unit assessment) – полягає в оцінці знань і вмінь студентів за певний період з метою виявлення рівня успішності оволодіння системою знань і вмінь з певної теми;
- *підсумковий* контроль (final assessment) – визначає кінцеві результати навчання, фіксує рівень навченості [15].

Аналіз досліджень американських науковців засвідчує, що постійне оцінювання практичного застосування інноваційних технологій і успішності студентів на основі обраних загальних освітніх цілей, допомагає гарантувати відповідність, легку пристосовуваність та корисність використання таких технологій. Подібне оцінювання також виконує функцію корекції навчально-виховного процесу задля досягнення визначеної цілі навчання. Так, адміністратори підтверджують і визнають поступові поліпшення в успішності студентів, а також зміни в навчальних програмах і практиці навчання. Водночас, як зауважують науковці, лише поступовий прогрес, а не раптове перетворення призведе до довгострокових змін [14].

Одним із мотиваційних чинників, які впливають на ефективність співпраці викладача та студентів, є системне надання студентам точної інформації про результати їхньої праці. Ця інформація базується на аналізі навчальних досягнень студента, що передбачає відомі, зрозумілі та прийнятні (як для викладача, так і студента) критерії оцінювання рівня опанування визначених знань і вмінь. Студенти мають бути чітко поінформовані про те, які критерії будуть використані під час оцінювання їхньої успішності.

Впровадження новітніх електронних технологій у процес оцінювання знань є принципово важливим, оскільки має низку переваг над тридиційними формами й методами перевірки знань студента. Стандартна система ECTS є дещо суб'єктивно-орієнтованою, адже низка чинників (відвідуваність, зовнішній вигляд, поведінка, особисті переконання студента) можуть мати вплив на викладача, зокрема, на його рішення щодо оцінювання. Також не існує критеріїв, за якими визначається бал, а отже, викладач на свій розсуд пропонує оцінку за виконані завдання, що є не зовсім об'єктивним. Оцінювання навчально-пізнавальної діяльності студентів

повинно відбуватися за чітко визначеними критеріями. Критерії оцінювання – це реальні, точно обрані ознаки, величини, які виступають вимірниками об'єктів оцінювання [3]. У сучасній педагогічній науці спостерігаються різні підходи до визначення критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок студентів. Критерії оцінки – це ті параметри, відповідно до яких педагог оцінює навчальну діяльність [6]. Загалом під критеріями оцінювання розуміють опис необхідних знань і умінь студента, що відповідають певній кількості балів, визначених викладачем згідно з вимогами навчання, а ті, у свою чергу, повинні узгоджуватися як із дидактичними та програмними вимогами, так і з відповідними стандартами вищої освіти, що не суперечать вимогам єдиного європейського освітнього й наукового простору.

Спотворює реальну картину знань і нормативний підхід до оцінювання студентів. Такий підхід передбачає залежність оцінки студента від успішності його одногрупників, тому відображає не стільки рівень власних досягнень, скільки показник рівня знань стосовно конкретної групи. Дещо кращою є критеріальна система оцінювання, яка залежить виключно від індивідуального рівня знань студента.

Для дистанційної форми навчання результати успішності студентів фіксуються в журналі оцінок системи управління навчальними ресурсами. В електронному журналі оцінок викладач зазначає критерії оцінювання всіх видів навчальної діяльності та визначає їх обсяг (у відсотках) у відношенні до підсумкової оцінки з дисципліни. Попри низку переваг у застосуванні інноваційних методів контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів варто зазначити, що у своєму прикладному застосуванні вони не мають належної психолого-педагогічної підтримки, адже не враховують пізнавальних можливостей студентів. Їх часто розробляють і застосовують без попередньої перевірки на надійність і валідність.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Сучасні інноваційні технології доцільно застосовувати у процесі контролю та оцінювання знань студентів з іноземної мови, оскільки вони забезпечують можливість досягнення ефективного результату в розвитку особистісних якостей у процесі засвоєння знань, умінь і навичок. Крім того, інноваційні технології сприяють об'єктивності оцінювання. Значними перевагами інноваційних технологій є те, що вони економлять час, забезпечують високий рівень точності під час перевірки (відсутній людський фактор), зводять рівень суб'єктивності до мінімуму, а також загалом сприяють підвищенню ІКТ-грамотності як викладача, так і студента. Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Оптимізувати оцінювання, використовуючи новітні методи, допомагає система MOODLE. Нею передбачене як оцінювання рівня знань студента в різних формах та різними методами, так і ведення електронного журналу, що

дозволяє студентів постійно контролювати свої поточні бали. Аналогічні системи eFront, OLAT, CSBlearning є менш вивченими, але також ефективними у процесі оцінювання студентів. Інноваційні технології навчання іноземної мови у вищій школі не можуть замінити викладача, але вони можуть удосконалити й урізноманітнити його діяльність, тим самим підвищуючи рівень засвоєння студентами іноземної мови.

Отже, впровадження інноваційних технологій у навчальний процес є ознакою сучасного освітнього процесу. Перспективу подальших досліджень ми вбачаємо в аналізі новітніх досягнень світової педагогіки щодо впровадження інноваційних засобів контролю процесу та результату навчання, форм і ролі електронного оцінювання у процесі навчання у вищій школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України ; за ред. В. Г. Кременя. – К., 2009. – 376 с.
2. Варбан М. Моніторинг і оцінка: особливості застосування у програмі «INTEL» навчання для майбутнього / Марина Варбан // Післядипломна освіта в Україні : науково-освітній журнал. – К., 2005. – № 2. – С. 33–40.
3. Волканова В. Тезаурус (глосарій) тестування. Порадник методиста / Валентина Волканова // Директор школи. – 2008. – № 11. – С. 26–34.
4. Гулай О. І. Інноваційні педагогічні технології – запорука якісної професійної підготовки майбутніх фахівців / Ольга Гулай // Наукові праці. Серія: Педагогіка, психологія, соціологія. Випуск 5 (155). Частина І. – Донецьк : ДВНЗ «ДонНТУ», 2009. – С. 21–26.
5. Кладкова Т. А. Контроль і оцінювання у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей [Електронний ресурс] / Тетяна Кладкова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2013. – Вип. 112(2). – С. 141–145. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112\(2\)__33.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112(2)__33.pdf)
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. пос / Анатолій Іванович Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с
7. Локшина О. Інновації в оцінюванні навчальних досягнень учнів у шкільній освіті країн Європейського Союзу / Олена Локшина // Порівнял.-пед. студії. – 2009. – № 2. – С. 107–113.
8. Моніторинг стандартів освіти / [за ред. А. Тайджмана, Т. Н. Послтвейта]. – Львів : Літопис, 2003. – 328 с.
9. Нікітіна Н. С. Використання мультимедійних засобів у викладанні іноземної мови професійного спрямування у вищій школі [Електронний ресурс] / Наталя Нікітіна. – Режим доступу : <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1096>
10. Сібіль О. Педагогічний моніторинг ефективності освітньої системи гуманітарної школи / Олена Сібіль // Рідна школа. – 2003. – № 11. – С. 12–14.
11. Словник іншомовних слів / [уклад. : С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута]. – К. : Наук. Думка, 2000. – 680 с.
12. Турчин А. І. Система контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів у ВНЗ Німеччини / Андрій Турчин // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2010. – № 1. – С. 182–188.

13. Філіппова Л. В. Використання методик САТ у викладанні англійської мови / Л. В. Філіппова // Наукові записки.– Вип. 10. Частина I.– Кіровоград : КНТУ, 2010. – С. 48–51.

14. Critical Issue: Using Technology to Improve Student Achievement [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/methods/technlgy/te800.htm#reference>

15. Miller A. H. Student assessment in higher education: a handbook for assessing performance / Allen H. Miller, Bradford W. Imrie, Kevin Cox. – Routledge, 1998. – 282 p.

РЕЗЮМЕ

Олендр Т. М. Некоторые проблемы использования инновационных технологий контроля и оценки знаний студентов на занятиях по иностранному языку по профессиональному направлению.

В статье рассматривается проблема использования инновационных технологий контроля и оценки знаний студентов по иностранному языку по профессиональному направлению. Проанализирована сущность понятий «контроль», «оценивание» и «мониторинг». Охарактеризовано значение модульной и рейтинговой системы оценки знаний, и определена роль мониторинга и учебного портфолио как инновационных форм контроля знаний студентов. Обоснована важность применения компьютерных технологий в процессе изучения иностранного языка по профессиональному направлению с целью самомотивации студентов. Определены объекты, методы и виды контроля. Указаны недостатки в применении инновационных методов контроля и оценки знаний студентов. Выделены недостатки в применении инновационных методов контроля и оценки учебных достижений будущих специалистов.

Ключевые слова: инновационные технологии, контроль, оценивание, иностранный язык по профессиональному направлению, модульная система оценивания, рейтинговая система оценивания, мониторинг, учебное портфолио.

SUMMARY

Olendr T. Some Problems of Innovative Technologies Using for Controlling and Assessment of Students' Knowledge in a Foreign Language Classes of professional direction.

The article deals with the problem of innovative technologies using for controlling and assessment of students' knowledge of a foreign language for specific purposes. The importance and place of the innovative methods of control, forms and role of assessment in the process of foreign language for specific purposes training have been revealed.

To attain the objective we have carried out theoretical analysis of educational literature using techniques of interpretation, comparison and synthesis. Using empirical research methods we have conducted surveys and interviewing to study the state of innovation implementation into the educational process while teaching the foreign language for specific purposes. The essence of the concepts «control», «assessment» and «monitoring» has been analyzed. The significance of modular and rating systems for evaluating the quality of knowledge has been described, and the role of monitoring and learning portfolio as innovative forms of controlling students' performance has been outlined.

The range of distribution of the points for the assessment of the assignments of current module control, the individual research tasks, and final control in the Ternopil National Pedagogical University at the foreign language for specific purposes classes has been offered. The importance of computer technologies use while learning the foreign language for specific purposes with the aim of students' self-motivation has been justified. The objects, methods and types of control have been determined.

The importance of clearly defined criteria for the assessment of students' performance as one of the motivational factors that influence the effectiveness of teachers

and students cooperation has been proved. The shortcomings in the using of innovative methods of controlling and assessment of students performance have been identified. It has been found out that the introduction of innovative technologies in the educational process is a sign of modern education. Innovative technologies in the foreign language training in higher education cannot replace the teacher, but they can improve and diversify the activity, thereby increasing the level of mastering the foreign language.

The analysis of the latest foreign achievements in higher education concerning the introduction of innovative means of controlling the process and results of learning, and the forms and role of electronic assessment in higher education can be perspective for further research.

Key words: *innovative technologies, control, assessment foreign language for specific purposes, a modular assessment system, a rating assessment system, monitoring, learning portfolio.*

УДК 372.881.111.1:37.02

І. О. Сімкова

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ-ФІЛОЛОГІВ УСНОГО ДВОСТОРОННЬОГО ПЕРЕКЛАДУ В НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ СФЕРІ

У статті розглянуто теоретичні основи навчання майбутніх бакалаврів-філологів усного двостороннього перекладу в науково-технічній сфері шляхом дослідження перекладознавчих, психолінгвістичних, методичних, психологічних та лінгвістичних основ розробки методики навчання перекладу. Надано визначення поняття «переклад». Розкрито сутність перекладу як багатогранного процесу й визначено його специфічні особливості. Виділено основні фази процесу перекладу з психолінгвістичної точки зору. Охарактеризовано науково-технічний стиль на основі якого здійснюється навчання перекладу. Розглянуто місце усного перекладу в структурі фахової компетентності перекладача з точки зору знань, навичок і вмінь, якими повинен володіти фахівець.

Ключові слова: *теоретичні основи, майбутні філологи-бакалаври, навчання усного перекладу, науково-технічна сфера.*

Постановка проблеми. Один із самих помітних феноменів нашого часу – потреба в міжнародному спілкуванні, яка значно підвищилася, порівнянню з минулими часами. Розвиток транспорту, засобів інформації та комунікації, підвищення культурного й освітнього рівнів, усвідомлення необхідності взаєморозуміння та співробітництва, пошуки шляхів і засобів рішення глобальних проблем сучасності – усього цього можна досягнути лише об'єднавши міжнародні зусилля. Без сумніву, вищезгадані фактори є могутнім стимулом для розвитку перекладацької діяльності. Узагалі, сучасний світ такий, яким він є сьогодні, і таким яким, згідно з різними прогнозами, він стане до 2020-го року, дає можливість бачити, яке величезне місце займає переклад у науковому, політичному й культурному житті кожної країни, та світу в цілому, та говорити про **актуальність** створення методики навчання перекладу.